



Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet
Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Pénzügy és számvitel szak

**A BÁT-GABONA KFT. VAGYONI, PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMI
HELYZETÉNEK ELEMZÉSE, ÉRTÉKELÉSE**

Belső konzulens:

Dr. Belovecz Mária
egyetemi docens

Külső konzulens:

Bíró Jánosné

Készítette:

Hegedüs-Deli Krisztina
GVWG74
levelező tagozat

Budapest

2023

A szakdolgozatomban a Bát-Gabona Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét vizsgáltam a 2017 és 2021 közötti időszakban, a mérleg és eredménykimutatás segítségével. Elemzésemmel szeretném a vállalat kritikus pontjait feltárni, mely előrevetítheti az esetleges problémákat és ez által támogatást nyújthat a menedzsment döntéseihez. A vállalkozások vagyoni helyzetének vizsgálata során kitértem a befektetett és a forgóeszközök arányának vizsgálatára, továbbá a saját és jegyzett tőke arányára. A vizsgálat során jól követhető a vállalkozás stabil működése, hisz az eszközök aránya szinte állandónak tekinthető. A saját tőke növekedése folyamatos, mely egy erős gazdasági háttérrel jelez. A tőkeellátottsági, a tőkefeszültség és a tőkemultiplikátor mutatók alapján a cég az eszközök finanszírozását főként saját forrásból oldja meg, az idegen forrás rendkívül kis mértékű. Véleményem szerint a különböző projekteket, eszközbeszerzéseket nem feltétlenül saját finanszírozással kellene végrehajtani. Szóba jöhetne a lízing, valamint a hosszú lejáratú beruházási és fejlesztési hitel is, amelyekre a cég előéletében már volt példa. Előtérbe kerülhetnének az eszközbeszerzéshez kapcsolódó Uniós támogatással bíró pályázatok. Mivel a vállalkozás bevételeinek 33%-a mezőgazdasági termelésből származik, melynek fontos eleme a bérelt földterületek nagysága, ezért elengedhetetlennek tartom a bérleti szerződések folyamatos felülvizsgálatát és szükség esetén a bérleti díjak megfelelő korrekcióját a földterületek megtartása érdekében. A vállalkozás hitelképesnek, tőkeerősnek minősült. A cég kötelezettségeinek arányát vizsgálva megállapítható, hogy a hosszú lejáratú kötelezettségek aránya nagyobb, mint a rövid lejáratú kötelezettségeké. A rövid lejáratú kötelezettségek növekedése az utolsó években már az azonnali fizetőképesség romlását jelzi. Mivel az eszközöket a cég főként saját tőkéből finanszírozza - konzervatív finanszírozási stratégiát folytat - , ezért komoly likviditási problémáról nem beszélhetünk, de a fizetőképességet folyamatosan vizsgálni kell. A nettó forgótőke a 2021-es év kivételével minden vizsgált évben emelkedést mutatott, ami szintén a cég stabilitását jelzi. A 2020-2021-es években a likviditási mutatók csökkenése figyelhető meg, azonban a cég még így is stabil likviditással rendelkezik, azonban működése nem optimális. A hitelfedezettségi és eladósodottsági mutatók segítségével értékeltem a vállalat pénzügyi helyzetét, struktúráját. Megállapítható, hogy a cég minden évben kis adósságállománnyal rendelkezik. A cég pénzügyi helyzetének vizsgálata során a vevők és szállítók forgási sebességét és a vevő/szállítói állomány elemzését is fontosnak tartottam. Mind az öt évben a vevőállomány jóval magasabb a szállítói állománynál, ezért a vállalatnak a vevői követeléseket folyamatosan figyelemmel kell kísérnie, az esetleges likviditási problémák elkerülése miatt. A vevők a tartozásaikat az évek alatt egyre hamarabb, fizetési határidőn belül teljesítik, de a vevői kintlévőségek nagysága miatt nem megnyugtató az átlagos 43 napos teljesítés. A szállítók

forrási sebességében is egy romlás figyelhető meg, mely a likviditás romlását is jelezheti. A nagymértékű követelések miatt szükségesnek tartom, hogy a követelések állományánál a késleltetett fizetési határidőket vizsgálják felül, azokat minimálisra csökkentsék. Próbáljanak olyan lehetőséget keresni (pl. előlegbekérés), amivel kiváltják azon vevőtartozásokat, akiknek rendszeresen szolgáltatnak és akik folyamatos fizetési késedelembe esnek. A pénzeszköz mennyisége lehetővé teszi, hogy a felmerülő költségek gyorsan kiegyenlítésre kerülhessenek. A cégnek túl nagy a pénzeszközállománya, amely ugyan a rövidtávú fizetőképességét biztosítja, de hosszútávon nem optimális. A nem lekötött, befektetett pénzeszköz rendkívül „drága”, ezért az optimális pénzmennyiség meghatározása elengedhetetlen. A jövedelmezőség vizsgálata során az árbevétel-arányos (ROS) és a tőkearányos (ROE) jövedelmezőségi mutató, valamint az eszközarányos nyereség vizsgálatát végeztem el. A mutatók a 2021-es év kivételével növekedést jeleznek, de 2021-es évben is jelentős a saját tőkére vetített profit. Dolgozatom célja, hogy a vállalat vezetését megismertessem az esetleges likviditási problémákkal, mely területeket tartok leginkább veszélyforrásnak a cég életében. Remélem, hogy az elemzésem segítséget nyújthat a menedzsmentnek a jelenlegi válságos időben, hisz az energiaárak robbanása, az elszálló infláció, a mezőgazdaságban felhasznált input anyagok (növényvédőszer, műtrágya, stb.) árának növekedése, mind súlyos terhet ró a vállalkozásokra. Elemzésem szükségességét és fontosságát a 2022-es év gazdasági helyzete igazolja. Az elmúlt év egy rendkívüli helyzetet hozott magával, ami nagyon sok nehézség elé állította a vállalkozásokat, köztük a Bát-Gabona Kft-t is. A megnövekedett költségek mellett, a vevői tartozások is növekedésnek indultak. A mezőgazdaságot a szárazság és a háború is rendkívül negatívan befolyásolta. A gazdálkodóknak komoly károkat okozott az ukrán gazdaság vámmmentessége, valamint a szabad kereskedelem biztosítás az európai piacokon. A magyar gazdák nem tudták eladni a terményeiket, ezáltal sokan fizetéseképtelenek lettek. A 2020-2021-es év a cég likviditásának romlását jelezte, amely a 2022-es évben tovább folytatódott. A 2022-es év előzetes mérlegadatai, likviditási mérlege alapján már látható, hogy a Bát-Gabona Kft-t is érinti ez a probléma, hisz a gazdák nem tudták kiegyenlíteni a tartozásaikat a kft. felé. Ennek legfőbb oka az volt, hogy nem tudták eladni a terményeiket. A 2022-es évben a cég vevőkkel szembeni követelése is rendkívüli emelkedést mutatnak. Ezzel egyidejűleg a pénzeszközök állománya 2022-ben jelentősen csökkent, mivel a mezőgazdasági munkálatok kifizetésre kerültek, de a bevétel nem az előző évek szerint alakult, többek közt az eladhatatlan termények és a csökkenő árak miatt. Tehát az ilyen és ehhez hasonló gazdasági helyzetre egy vállalkozásnak fel kell készülnie és ehhez úgy gondolom nagy segítséget nyújt a cég vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése.